

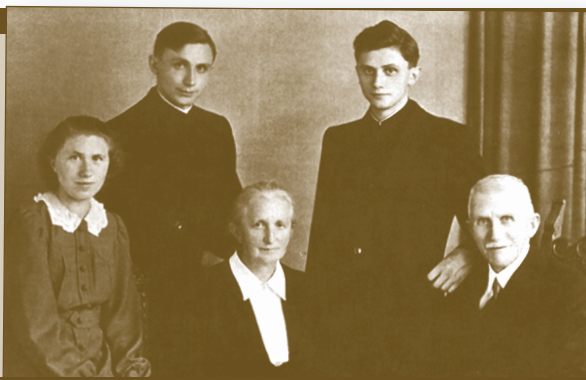
GEORG RATZINGER

Brat pape emeritusa Benedikta XVI., prelat i katedralni zborovoda

Georg Ratzinger je rođen 14. siječnja 1924. god., u Pleiskirchenu, kod Altöttinga, u Bavarskoj. Vrlo brzo nakon njegova rođenja otac mu, činovnik zemaljskog redarstva, biva premješten u drugo mjesto. Tako je njegov mlađi brat Joseph, kasnije papa Benedikt XVI., rođen u Marktlu na Innu (*Markt am Inn*). Konačno se cijela vjernička obitelj udomila u mjestu Aschau, u blizini gradića Traunsteina, u Bavarskoj. Poodrasli Georg odlazi 1935. u gimnaziju (danas osmogodišnju) u Traunstein i u Nadbiskupsko sjemenište. Već je tamo pokazao veliku volju za glazbom.

Drugi svjetski rat prekinuo je daljnji razvoj toga nadarenog mladića. Radna služba i sudjelovanje u ratu, ranjavanje i kratko zarobljeništvo u Italiji ostavili su velik trag u životu Georga Ratzingera. Bio je slaboga fizičkog ustrojstva. Jednom je o sebi duhovito izgovorio: »Da su bili svi tako »junački« kao ja, sigurno bismo izgubili rat već 1939.« Nakon povratka u domovinu odlučuje se Ratzinger za studij teologije. Nakon završenog studija, zajedno sa svojim bratom Josephom, biva 1951. zaređen za svećenika.

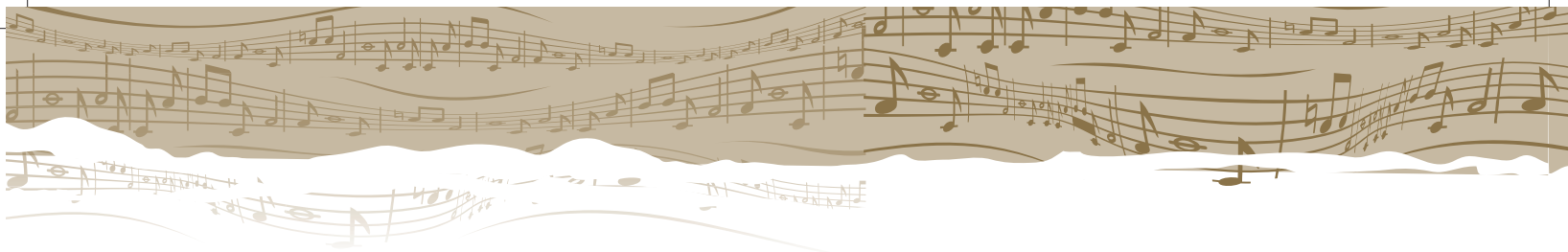

Glazba ga je i nadalje zaokupljala. Na prijedlog Stolne uprave postaje kapelanom sveučilišne crkve sv. Ludviga u Münchenu. To mu omogućuje studij na Visokoj glazbenoj školi u Münchenu, koji završava u osam semestara. Nakon toga slijede četiri semestra majstorskog razreda u istoj školi. Njegovi profesori, o kojima

i danas govori s oduševljenjem, bili su katedralni orguljaš Wiesmaier, te Hübsch, Hüsch, Höller i Li Stadelmann, redom veliki glazbenici. Nakon završnog ispita vraća se Ratzinger u zavičajni grad Traunstein, gdje postaje zborovoda u crkvi sv. Osvalda. Istovremeno poučava dječake glazbenog seminara, gdje je i on

nekad učio glazbenu ljestvicu i prvi put svirao na klaviru.

Napokon, 1. siječnja 1964. god., ostvaruje se njegova davna želja. Stolna uprava u Regensburgu imenuje ga, na iznenađenje mnogih, nasljednikom Theobalda Schremsa (katedralnog zborovode), koji je umro 17. studenoga 1963. Schrems je još za života

Rad nagrađen je Saveznim
odličjem za zasluge
za kulturu. Jedan od brojnih
dokaza bogatog rada i stvaralaštva
su snimke na pločama
Njemačkoga gramofonskog društva (Deutsche Gram-
mophon Gesellschaft) i snimke s podružnicom EMI-ja

zagovarao izbor Ratzingera za svog nasljednika. Rad s katedralnim zborom (*Regensburger Domspatzen – Regensburškim katedralnim vrapcima*) učinio mu se na početku mnogo lakšim. Ipak, zahvaljujući požrtvovnom radu i stručnosti, ubrzo je sa zborom ostvario velike uspjehe i postigao zavidnu slavu. Za svoj predan i uspješan rad nagrađen je Saveznim odličjem za zasluge, Bavarskim odličjem za zasluge i mnogim nagradama za kulturu. Jedan od brojnih dokaza bogatog i značajnog rada i stvaralaštva sa zborom su mnogobrojne snimke na pločama Njemačkoga gramofonskog društva (*Deutsche Grammophon Gesellschaft*) i snimke s podružnicom EMI-ja *Harmonia mundi*. A nebrojene snimke na televiziji i radiju pridonijele su omiljenosti zbora na svim stranama svijeta. Tomu treba dodati još oko 50 javnih nastupa godišnje u zemlji i inozemstvu.

Kao najveću poteškoću u radu sa zborom Ratzinger navodi stalnu izmjenu pjevača zbog glasov-

ne promjene u godinama rasta. Unatoč godištima s brojačano slabim naraštajem, nije dolazilo do smanjenja pjevača u zboru. To je potvrđivalo veliku privlačnost zbora, u kojem su dječaci dio Katedralnih vrapaca i istovremeno polaznici poznate klasične gimnazije u Regensburgu.

Najveća priznanja koja je Georg Ratzinger dobio u radu s Katedralnim vrapcima bila su privatna primanja kod pape Pavla VI. 1965. i pape Ivana Pavla II. 1985., koncerti na putovanju po Skandinaviji u jubilarnoj godini zbora 1976., pozivi na značajne priredbe u Bonnu, kao npr. prigodom posjeta engleske kraljice 1978., ili prigodom glavnog zasjedanja NATO-a, s američkim predsjednikom Ronaldom Reaganom 1981., te mnogi drugi značajni nastupi u Europi, Americi i Japanu. Bez obzira na sve te obveze i putovanja nikada nije bila prikraćena liturgijska služba u regensburškoj katedrali.

Pisati o Ratzingeru, voditelju *Regensburških katedralnih vrap-*

aca, bez mišljenja onih koji su s njim godinama ustrajno i požrtvovno radili, bilo bi nepotpuno i nedorečeno. Zato dajemo riječ onome koji to znat. Michael Hoffmann, bivši učenik klasične gimnazije, opisuje Ratzingera u jednom članku školskih novina za maturante 1983. na vrlo duhovit način: »Katedralni zborovođa, prelat Georg Ratzinger – tako glasi njegov službeni naziv – bio je čovjek s kojim smo imali najviše zajedničkog rada za vrijeme našeg sudjelovanja u katedralnom zboru. Probe su uzimale najveći dio vremena zajedničkog rada. Kod toga smo upoznali mnoge strane našega zborovode. U redovitim vremenskim razmacima pucala je klavirska sjedalica (zato što je često ustajao i sjedao), što je samo za kratko vrijeme stvaralo željenu tišinu. (Tada bismo se odmarali od probe). Potom bi se oglasio i deset puta isti zvuk na klaviru, na napadni način, kojim smo bili upozoreni kako glazbalo ima ispravnu intonaciju, a ne mi. A onda se sasulo mnoštvo

upozorenja na nas, čiji je sadržaj imao mnogo sličnosti s Brehmsom (poznati zoolog) knjigom iz životinjskog svijeta.

On nas je uvijek upozoravao. Kada smo kao novi pjevači prvi put ušli u dvoranu 800, primio nas je s riječima: »Ovdje će biti svaki dan jedan od vas iznesen u lijesu! (Vježbat ćete do iznemoglosti!).« Tako strašno, ipak, nije bilo, jer smo nakon svake probe sami mogli prilaziti k lijesu... (To znači da smo svi ostali živi.)

Probama i vježbom dobiveni umjetnički doživljaj bio je ujedno i glazbeni. Isto tako nije bilo razlike između nastupa u jednoj maloju i slabo posjećenoj crkvi i nastupa u prepunoj katedrali. Poslovna spretnost bila je za našeg zborovođu strana riječ. (Nije nikada trgovao sa svojim nastupima).

Još nekoliko misli o »neglazbeniku« Georgu Ratzingeru: On je vrlo pozoran slušatelj, kao i zanimljiv pripovjedač. Za razliku od proba sa zborom, on pokazuje u razgovoru s ljudima svoje vrline u skromnosti i povučenosti. Za teškoće drugih ima uvijek otvoreno uho i često riječ podrške. Šaliti se znade vrlo iskusni pripovje-

dač doskočica kod svake zgodne prigode. Za sljedeće godine svako dobro zborovođi i čovjeku Ratzingeru!« (*Regensburger Bistumsblatt*, 1989., br. 2, str. 17).

Georg Ratzinger je bio i skladatelj. Skladao je velik broj glazbenih djela. Za Svetu godinu 2000. skladao je prikladnu misu *L'anno santo*, koja je bila praižvedena u regensburškoj prvostolnoj crkvi prigodom svečane nedjeljne svete mise. Premda ju je skladao u starijim godinama, glazbenici su joj dali visoku ocjenu.

Za njegov osobit doprinos crkvenoj glazbi, podijelio mu je 1999. god. Institut za crkvenu glazbu Papinskog sveučilišta u Rimu naslov počasnog doktora (*doctor honoris causa*). Tom prigodom u zahvalnom govoru iznio je svoju privrženost klasičnoj glazbi te branio mišljenje kako svjetovni melos ne smije imati utjecaja na crkvenu glazbu.

God. 1986. predao je Georg Ratzinger vođenje *Regensburških katedralnih vrabaca* mladm glazbenom nasljedniku. S 89 godina on sada živi u staroj gradskoj jezgri Regensburga, u zgradi Zaklade sv. Ivana Krstite-

lja i sv. Ivana evanđelista, između baroknih kapela i prodavaonica kruha i peciva, gdje se stranci šecu razgledavajući barokne i rokoko zgrade i crkve, a redovnice na starim dvokolicama pokušavaju naći prolaz između mnoštva prolaznika. Svaki dan u sedam sati ujutro Georg Ratzinger slavi svetu misu sa starijim svećenicima, koji su isto u mirovini. Zbog slabog vida, može samo koncelebrirati kod svete mise. U njegovoj sobi visi na zidu slika pape Ivana Pavla II. s posvetom: »Gospodinu Georgu Ratzingeru, ravnatelju katedralnog zbora, u znak priznanja njegovih zasluga za crkvenu glazbu, s mojim osobnim apostolskim blagoslovom.« Ali i slika njegova brata Josepha, pape emeritusa Benedikta XVI., na kojega je vrlo ponosan.